

**Георги Маринов, Александър Шиваров,
Веселина Димитрова, Петьо Бошнаков,
Валентина Макни, Атанас Атанасов**

Международен ИКОНОМИКС

2013

**Издаелство “Наука и икономика”
Икономически университет – Варна**

Съдържание

Увод	9
------------	---

Глава I. ГЛОБАЛИЗАЦИЯ

1. Същност и произход	11
2. Проявления на глобализацията	14
3. Движещи сили на глобализацията	19
4. Съвременна картина на световната икономика	24
5. Място на България в световното стопанство	28
6. Значение на международния бизнес	30
7. Критики към глобализацията	34

Глава II. СТРУКТУРА НА СВЕТОВНОТО СТОПАНСТВО

1. Световно стопанство: определение и модели	37
2. Измерения на развитието	41
3. Ключови играчи в съвременното световно стопанство	50
4. Основни групи развиващи се страни	55
5. Предизвикателства пред развиващите се страни	58

Глава III. ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА НА МЕЖДУНАРОДНАТА ИКОНОМИКА

1. Общо споразумение за мита и търговия – ГАТТ	66
2. Световна търговска организация – СТО	70
3. Международен валутен фонд – МВФ	76
4. Световна банка – СБ	77
5. Организация за икономическо сътрудничество и развитие – ОИСР	79
6. Конференция на ООН за търговия и развитие – УНКТАД	80
7. Други неформални организации и форуми	82

Глава IV. ТРАДИЦИОННИ ТЕОРИИ ЗА МЕЖДУНАРОДНАТА ТЪРГОВИЯ

1. Ранни представи за международната търговия и за необходимостта от протекционизъм	86
2. Меркантилизъм	89
3. Концепция на Адам Смит за абсолютните предимства	90
4. Хипотеза на Д. Рикардо за сравнителните предимства.....	92
5. Неокласически анализ на международната търговия	100
6. Теорема на Хекшер–Олин.....	104
7. Парадокс на Леонтиев	106

Глава V. АЛТЕРНАТИВНИ ТЕОРИИ ЗА МЕЖДУНАРОДНАТА ТЪРГОВИЯ

1. Транспортни разходи	108
2. Икономии от мащаба.....	111
3. Вътрешни икономии и несъвършена конкуренция	112
4. Вътрешноотраслова търговия.....	117
5. Влияние на външните икономии върху международната търговия.....	120
6. Международен жизнен цикъл на продукта	125
7. Конкурентни предимства на страните.....	128

Глава VI. ВЪНШНОТЪРГОВСКА ПОЛИТИКА И МИТА

1. Международна търговия и външнотърговска политика	134
2. Мито	138
3. Други ситуации, които могат да се илюстрират с теорията за митата	156
4. Видове мита.....	157
5. Митническа тарифа.....	159

Глава VII. НЕТАРИФНИ ОГРАНИЧЕНИЯ НА МЕЖДУНАРОДНАТА ТЪРГОВИЯ

1. Квоти	161
2. Административни ограничения	169
3. Технически пречки пред търговията (ТПТ)	172
4. Валутни регулатори на външната търговия	174
5. Субсидия	176
6. Защитни търговски мерки	182

Глава VIII. МЕЖДУНАРОДНО ДВИЖЕНИЕ НА КАПИТАЛИ

1. Презгранични инвестиции в собственост – преки и портфейлни	186
2. Презгранични банкови заеми, инвестиции и валутни курсове	200
3. Офшорен бизнес и офшорни финансови центрове	204
4. Инвестициите – политика и икономика	210

Глава IX. ТРАНСНАЦИОНАЛНИ КОРПОРАЦИИ

1. Същност и характеристики на транснационалните корпорации (ТНК). Еволюция към глобални компании	214
2. Мотиви за задгранична дейност на ТНК	222
3. Капиталова основа за развитието на ТНК	232
4. Трансферни цени	239

Глава X. МЕЖДУНАРОДНА ТРУДОВА МИГРАЦИЯ

1. Основи на международната миграция – същност и класификация	245
2. Теоретични основи на международната трудова миграция	250
3. Глобализация на миграцията и нейната диверсификация	259
4. Ефекти от международната трудова миграция	266

Глава XI. ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ И ТЕХНОЛОГИЧЕН ТРАНСФЕР

1. Съвременни тенденции при икономическия растеж	275
2. "Новата" икономика	278
3. Ролята на образованието	279
4. Държавни политики в R&D сектора	281
5. Международни стратегически алианси	287
6. Софтуерни патенти	291

Глава XII. РЕГИОНАЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ИНТЕГРАЦИЯ

1. Същност на интеграцията	294
2. Степени на икономическа интеграция	295
3. Мотиви за интеграция	298
4. Ефекти от интеграцията	301
5. Основни регионални организации	307

Глава XIII. ПРЕНАСЯНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИ СМУЩЕНИЯ

1. Икономически цикли	324
2. Пренасяне на инфлация	331
3. Пренасяне на безработица	340
4. Взаимовръзки при лихвените проценти и борсовите индекси	343
5. ТНК и икономическите смущения	344
6. Съвременната криза – от 2008 г. насам	345
7. Някои предизвикателства пред съвременната икономика	349

Използвана литература	352
-----------------------------	-----